

JAARVERSLAG 2020 – Nederlandse Transplantatie Vereniging

Algemeen

Statutaire naam : Nederlandse Transplantatie Vereniging
Vestigingsplaats: Maastricht
Rechtsvorm: Vereniging

Bestuur

Voorzitter:	Mevrouw prof. dr. M.E.J. Reinders	Leiden; vanaf 1 september Rotterdam
Secretaris:	De heer dr. M.J. Hoogduijn	Rotterdam
Penningmeester:	De heer dr. A. van der Meer	Nijmegen
Lid:	Mevrouw dr. J.H. Annema	Groningen
Lid:	De heer prof. dr. H.G.D. Leuvenink	Groningen
Lid:	De heer dr. J. de Jonge	Rotterdam
Lid:	De heer dr. N.P. van der Kaaij	Utrecht

Doelstelling van de Vereniging

De doelstelling van de Vereniging bestaat uit het kwalitatief en wetenschappelijk op een zo hoog mogelijk peil brengen van de transplantatiegeneeskunde en de belangstelling hiervoor en de kennis hieromtrent zoveel mogelijk te bevorderen en te verbreiden.

Beleid ten aanzien van de doelstelling

De Nederlandse Transplantatie Vereniging (NTV) heeft tot doel het bevorderen van wetenschap en wetenschappelijke interactie, het optimaliseren van kwaliteit van zorg, orgaanverwerving, orgaanallocatie, orgaantransplantatie en daarnaast het geven en ondersteunen van onderwijs en (na)scholing. Dit alles uiteraard specifiek op het gebied van de solide orgaantransplantatie, transplantatiegeneeskunde en de -chirurgie. De NTV werkt daarin nauw samen met de Nederlandse Transplantatie Stichting (NTS), die op haar beurt verantwoordelijk is voor de praktische uitvoering van het verwerven en de allocatie van weefsels en organen binnen Nederland.

Activiteiten in 2020

COVID-19

Het afgelopen jaar stond in het teken van COVID-19. Vanaf maart heeft de NTV met zijn commissies en met de NTS, de NVIC-commissie Donatie en Eurotransplant intensief overleg gevoerd voor beleid ten aanzien van COVID-19 op het gebied van uitname, transport, donatie en transplantatie. Dit heeft geleid tot het draaiboek 'COVID-19 pandemie orgaanketen' en verscheidene richtlijnen en beleidsstukken zoals 'orgaandonatie op IC en uitname t.t.v. COVID-19', 'orgaantransplantatie en COVID-19', 'richtlijn transport van organen en teams', 'herstart levende donatie niertxprogramma's tijdens de COVID-19 pandemie-onder welke voorwaarden?', 'thoracale transplantaties tijdens SARS-CoV-2/COVID-19', en 'longtransplantatie bij patiënten die COVID-19 hebben doorgemaakt'. Via het ketenoverleg is het belang om IC capaciteit te reserveren voor transplantaties in het belang van onze patiënten aangegeven bij de Raden van Bestuur, Landelijk Netwerk Acute Zorg, VWS en NVIC. Daarnaast is het belang dat transplantatie patiënten worden gevaccineerd in de eerste fase aangegeven in een brief voor het RIVM, VWS en de gezondheidsraad. Tevens sturen de NTS en de NTV maandelijks een rapport naar het RIVM over de donatie en transplantatiecijfers om de impact van COVID-19 op donatie en transplantatie aan te geven. De NTV heeft bij verscheidene media uitleg gegeven over de impact van COVID-19 op donatie en transplantatie. Op de website van de NTS is gezorgd voor communicatie rondom COVID-19 voor medisch professionals, wachtlijstpatiënten en transplantatie patiënten.

Bootcongres

De wetenschappelijke voorjaarsvergadering van de vereniging, het Bootcongres, vond plaats op 4 en 5 maart in het Theaterhotel De Oranjerie in Roermond en was georganiseerd in samenwerking met het Maastricht UMC. Het congres trok 391 deelnemers. Het Lokale Organisatie Comité had een veelzijdig programma samengesteld waarin onder andere aandacht was voor de nieuwe donor wet. De openingspresentatie van luitenant-kolonel M. Hilali van het ministerie van defensie toonde aan welke lessen geleerd kunnen worden vanuit een geheel ander vakgebied. Daarnaast heeft een groot aantal veelal jonge onderzoekers de kans gekregen om onderzoeksresultaten te presenteren op het congres.

Prijzen en beurzen

Op het bootcongres werd een groot aantal prijzen uitgereikt, mede mogelijk gemaakt door onze sponsors. De Jon van Rood prijs voor het beste proefschrift op basaal wetenschappelijk gebied ging naar Daniëlle Leuning van het LUMC voor haar proefschrift 'Development of novel strategies to regenerate the human kidney' en werd uitgereikt door Dave Roelen. De NTV wetenschapsprijs 2020 ging naar Cyril Moers van het UMCG voor zijn baanbrekende wetenschappelijke werk op het gebied van machine perfusie. De Astellas Transplantatie Research Prijs ging naar Ivo Schurink van het Erasmus MC voor zijn project 'What's on your liver? Real-time liver function testing during normothermic regional perfusion'. Na een spannende pitch sessie won Hester van Willigenburg van het Erasmus MC de Chiesi prijs voor het Beste Idee in Transplantatie 2020. De Novartis Transplantation Award voor het beste klinisch wetenschappelijke artikel van 2019 ging naar Elena Kamburova uit het Radboudumc en de Award voor het beste basaal wetenschappelijke artikel uit 2019 ging naar Meyke Hermesen, eveneens uit het Radboudumc. De LWTV-NTV innovatie-kwaliteitsprijs voor verpleegkundige innovaties werd gewonnen door Regina van Zanten uit het Erasmus MC voor de AanZet studie over zelfmanagement na transplantatie.

Er zijn in 2020 7 Bootcongres beurzen uitgereikt, welke een vrijstelling van de inschrijfkosten van het Bootcongres inhouden. Na het Bootcongres veranderde 2020 door de Corona pandemie in een jaar waarin nauwelijks tot niet afgereisd kon worden naar congressen en cursussen en er zijn daarom geen scholingsbeurzen uitgegeven, welke bedoeld zijn voor jonge onderzoekers om congressen of cursussen bij te wonen. Wel heeft de NTV in 2020 10 proefschriften met een focus op transplantatie gesponsord.

Klinisch Review Symposium

Het Klinisch Review Symposium werd op 19 november georganiseerd door het NTV bestuur in samenwerking met de Medisch Ethische Commissie en de Young Professionals als Webinar met als titel 'COVID-19 en donatie en transplantatie in Nederland'. Onderwerpen die aan bod kwamen waren de invloed van COVID-19 op donatie en transplantatie aantallen, uitdagingen op de intensive care, psychologische effecten van COVID-19 voor de transplantatie patiënt, en ethische dilemma's. Het symposium was een groot succes met 225 geregistreerde deelnemers.

HLA educatie dag

De HLA educatie dag, dit jaar georganiseerd door UMC Utrecht, heeft digitaal plaatsgevonden. Er waren een aantal workshops georganiseerd met als thema 'Meer energie met oproepdiensten'. In interactieve sessies in kleine groepen werden tips gegeven om fit te blijven en ervaringen uitgewisseld. Daarnaast waren er twee workshops met als thema "vitaal thuiswerken". Alle workshops zijn druk bezocht en werden positief beoordeeld.

Andere activiteiten

Vanwege de pandemie gingen het MEC Symposium en de Young Professionals dag niet door en werden het LWTV symposium en de Astellas workshopdagen voor verpleegkundig specialisten uitgesteld. We kijken uit naar 2021 waarin deze activiteiten weer op de agenda staan.

Maatschappelijke dialoog Kweken van menselijke organen, weefsels & cellen in dieren

De NTV draagt bij aan een project van het Rathenau Instituut & Nemo Kennislink om een maatschappelijke dialoog op te starten over het kweken van menselijke organen, weefsels & cellen in dieren. Hiervoor heeft VWS een subsidie verstrekt. De NTV zal bijdragen aan de dialoog d.m.v. het leveren van wetenschappelijke input.

Financiën

De vereniging staat er financieel gezond voor met een verenigingsvermogen eind 2020 dat redelijk stabiel is gebleven in vergelijking met voorgaande jaren. Het vermogen is voldoende om de verenigingsactiviteiten twee

jaar voort te kunnen zetten bij het in belangrijke mate wegvallen van de sponsorinkomsten. Voor 2021 zal gestreefd worden naar het opbouwen van een reserve, bijvoorbeeld voor het organiseren van een Bootcongres samen met een buitenlandse transplantatie vereniging. Een uitgebreid overzicht van de financiën van de vereniging is te vinden in het financieel jaarverslag.

ESOT

Het bestuur bekijkt de mogelijkheden om het ESOT congres van 2025 naar Nederland te halen. In de eerste helft van 2021 zal de ESOT het kandidaatstelling proces openen en zal de NTV een definitief besluit nemen om mee te dingen.

Ledenaantal

Ten slotte, het ledenaantal van de vereniging bedraagt 718 leden. De website is in 2020 10.679 keer geraadpleegd.

Martin Hoogduijn, secretaris NTV

LANDELIJKE WERKGROEP TRANSPLANTATIE VERPLEEGKUNDE (LWTV)

In 2020 is de samenstelling van het bestuur als volgt:

Voorzitter	Marjo van Helden
Secretaris	Jose den Ouden
Penningmeester	Monique Mullens
Bestuurslid	Coby Annema (afgevaardigde voor NTV bestuur)
Bestuurslid	Tally Norder (commissie onderwijs en onderzoek)

Het doel van de landelijke Werkgroep Transplantatieverpleegkunde (LWTV) is:

Het verenigen van verpleegkundigen die orgaantransplantatie en levende donatie bij volwassenen en kinderen als specialisme hebben, om te komen tot een verdere professionalisering van de transplantatieverpleegkunde en verbetering van de kwaliteit en continuïteit van de geboden zorg.

Plannen voor 2020

Zorgdragen voor een optimale samenstelling van het LWTV bestuur
Organiseren van het dagsymposium in oktober 2020
Organiseren van workshop voor verpleegkundig specialisten in juni 2020
Ledenwerving
Onderhouden van de website.

Helaas is het niet gelukt om al onze plannen tot uitvoer te brengen. Eind 2019 hadden we al plannen gemaakt voor de workshop voor verpleegkundig specialisten. Corona gooide roet in het eten. Nadat we de workshop in juni moesten uitstellen naar december 2020 bleek ook dit niet haalbaar.

Al vrij snel bleek dat ook het organiseren van een dagsymposium niet haalbaar was.

Tijdens het bootcongres van 3-4 maart hebben we onze jaarlijkse ledenvergadering gehouden. Daarnaast heeft het bestuur vele malen telefonisch overleg gehad.

Commissie social media. Vanwege het niet meer bij kunnen werken van de bestaande Facebookpagina van de LWTV zal een nieuwe pagina aangemaakt worden.

Commissie onderwijs en onderzoek:

Doelstelling:

1. Een bijdrage leveren aan de ontwikkeling en kennis van de bij de transplantaties betrokken verpleegkundigen, de verpleegkundig specialisten (VS'ers) en physician assistants (PA'ers) en daarmee de kwaliteit van de transplantatiezorg op een hoger niveau brengen.
2. Verbeteren van de patiënteneducatie.

Bereiken doelstelling door:

- Het verzorgen van (bij)scholing voor verpleegkundigen, VS en PA werkzaam op het gebied van orgaantransplantatie.

- Het informeren van collega's over ontwikkelingen door het aanbieden van relevante literatuur.
- Het zorgdragen voor een juiste informatieverstrekking aan orgaantransplantatiepatiënten door te zorgen voor adequate kennis onder de verpleegkundigen, VS'ers en PA'ers
- Verzorgen informatiefolders of ander voorlichtingsmateriaal voor patiënten.

Plannen voor 2021

Voorjaar 2021: webinar COVID-19 transplantatiezorg voor LWTV leden. Onderwerpen zijn o.a. bespreken van patiëntencasus, lessons learned, ervaren en wenselijke ondersteuning.

Organiseren van een workshop voor verpleegkundig specialisten, zomer/najaar

Organiseren van een dagsymposium in het najaar

HLA WERKGROEP NEDERLAND

De HLA werkgroep Nederland is een overlegorgaan van de Nederlandse laboratoria voor histocompatibiliteits-onderzoek en transplantatie immunologie. Zij stimuleert onderzoek, bewaakt de kwaliteit ervan en bevordert nationale en internationale contacten met soortgelijke organisaties. De HLA-WN is een onafhankelijke sectie van de NTV en adviseert in deze hoedanigheid gevraagd en ongevraagd het bestuur en de leden.

Bouke Hepkema (lid) en Dave Roelen (voorzitter) zijn herkozen voor een 2^e termijn in het bestuur van de HLA-WN. Wendy Swelsen is de vervanging van Irma Joosten als secretaris van de HLA-WN. Van Irma zal in de loop van 2021 op gepaste wijze afscheid worden genomen.

De HLA-WN heeft in 2020 tweemaal vergaderd, te weten op 7 mei en 24 november, beide op afstand (Skype/Teams). Besloten is dat de vertegenwoordiging van Matchis in de HLA-WN geborgd zal gaan worden via een agendalidmaatschap.

Belangrijke onderwerpen voor de HLA-WN waren:

- N.a.v. de uitvoerige analyse van welke verrichtingen er nodig zijn in geval van solide orgaantransplantatie en welke bijbehorende financiering daarbij hoort zijn er werkpakketten beschreven en waar per 2020 ook de vergoedingen voor zijn aangepast. Per 2021 worden de HLA laboratoria betaald via de DBC structuur. De werkzaamheden zijn ook beschreven in de Nationale richtlijnen, welke zijn bijgesteld en hernieuwd vastgesteld voor de duur van 1 jaar.

- Het European Immunogenetics and Histocompatibility (EFI) Conference in Glasgow is i.v.m. Covid-19 een jaar uitgesteld en hetzelfde geldt voor de internationale immunogenetica en histocompatibility workshop (IHIWS) en het 35ste EFI congres te Amsterdam. Dr. E. Spierings (UMC Utrecht) en Dr. S. Heidt (ETRL, Leiden) zijn de organisatoren van deze bijeenkomsten die nu staan gepland voor 2022.

-On-site inspecties voor EFI accreditaties hebben vanaf maart 2020 niet meer plaatsgevonden door de beperkingen van de Covid-19 pandemie. De on-site inspecties zijn papieren zelfinspecties geworden. De accreditatie cyclus is aangepast.

- Educatiedag: de jaarlijkse NTV-HLA educatiedag vond dit jaar virtueel plaats op verschillende dagdelen in november en december. Er werden door ruim 110 deelnemers van de HLA laboratoria van Nederland deelgenomen aan 1 van de 2 workshops: 1 met als onderwerp “Meer energie met oproepdiensten” en de ander ging over “ Vitaal Thuiswerken”.

-Er heeft een modernisering plaatsgevonden van de opleidingseisen voor Laboratoriumspecialist Medisch Immunoloog, inclusief e-portfolio en competentieregistratie.

-Het jaarlijkse CMI symposium ‘Fascinatie van vaccinatie’ is vanwege covid-19 een jaar uitgesteld.

- Het PROCARE II project is nog niet van start gegaan.
- Een werkgroep om de rapportage m.b.t. coeliakie en HLA diagnostiek te harmoniseren is aan de slag gegaan.
- De centra participeren in wisselende mate in studies m.b.t. Corona gerelateerd onderzoek.
- De leden van de HLA-WN hebben een overleg gehad met Joke Roodnat welke het CIAT heeft uitgelegd.
- De een landelijke inventarisatie van assays in relatie tot hun IVDR readiness is verder doorgezet. Dit om conform de wetgeving te werken welke zal veranderen per mei 2022.

- In 2020 heeft de HOVON HLA-werkgroep verder gewerkt aan de richtlijnen voor de donorselectie met de focus op navelstrengbloed donoren. Er is besloten dat de HOVON-HLA werkgroep de rol van HLA-DPB1 matching bij hematopoëtische stamceltransplantaties gaat onderzoeken.

Medisch Ethische Commissie (MEC)

Binnen de MEC zijn er in 2020 een paar wisselingen geweest. In mei is tijdens de jaarlijkse vergadering, op gepaste wijze afscheid genomen van Mike Bos en André Broeks. We bedanken hun voor de jarenlange inzet in de MEC! Sinds eind van 2020 is de MEC versterkt met twee nieuwe leden: Lilette van de Giesen donor coördinator (LUMC) en Martine Willems, chirurg niertransplantatie (AMC). Met deze nieuwe leden is het werkveld van donatie en transplantatie binnen de MEC weer evenredig vertegenwoordigd.

Voor het eerst in de geschiedenis van het Bootcongres heeft de MEC een eigen parallel sessie gehad met als titel *'DCD hartdonatie; hard nodig?'* Na een kort overzicht van de DCD hartdonatie werd ingegaan op de ethische aspecten die specifiek bij dit onderwerp passen gevolgd door een pro-con debat.

Daarnaast is de MEC betrokken geweest bij het opstellen van de handreiking herstart levende niertransplantatie-programma na de eerste Covid-19 golf.

De MEC heeft tijdens het NTV webinar een bijdrage geleverd met een overzicht van de ethische dilemma's rondom covid en donatie en transplantatie. een aantal dilemma's passeerden de revue zoals hoe selectie van de wachtlijst toepassen bij afname donoraanbod? En moet je nu wel transplanteren? Of tot wanneer is uitstellen van een transplantatie verantwoord?

Het doel van de MEC is om advies te geven over ethische dilemma's rondom donatie en transplantatie zowel voor individuele casuïstiek als voor morele vraagstukken met een meer algemeen karakter. Voor dit laatste is de MEC een paar keer vanuit de praktijk benaderd.

MEC leden:

Tineke Wind (ODC, MUMC)
Karlijn van der Pant (nefroloog, AMC)
Michael Kuipers (neuroloog-intensivist, MCL)
Hans Sonneveld (intensivist, Isala)
John de Vroedt (jurist, UMCG)
Lilette van de Giesen (DC, LUMC)
Martine Willems (chirurg, AMC)
Marion Siebelink (manager/ ethicus, UMCG)

Marion Siebelink, voorzitter

Landelijk Overleg Nier Transplantatie (LONT)

Doel

Het Landelijk Overleg Niertransplantatie (LONT) heeft als doel om gevraagd en ongevraagd advies uit te brengen richting de NTS en de NTV over (nier en pancreata gerelateerde) beleidsmatige vraagstukken én om een goede afstemming te behouden over in Nederland lopende projecten en onderwerpen. Hierbij kan gedacht worden aan het definiëren van veldnormen, het harmoniseren van protocollen, het formuleren van kwaliteitsbeleid en de opzet en voortgang van wetenschappelijk onderzoek. De vergadering speelt een essentiële rol in de vaststelling en uitvoering van beleid gericht op niertransplantatie in Nederland. De vergadering komt maandelijks bijeen; indien gewenst vaker.

Leden

Vanuit ieder centrum heeft een niertransplantatiechirurg en een nefroloog zitting in het LONT. Tevens worden de NTV en de NTS vertegenwoordigd.

<i>Voorzitter</i>	<i>A. de Vries, LUMC</i>
<i>Secretaris</i>	<i>M. Stenhuijs, NTS</i>
<i>AMC</i>	<i>F. Bemelman, nefroloog</i>
	<i>M. Idu, chirurg</i>
<i>VUmc</i>	<i>A. Nurmohamed, nefroloog</i>
<i>A. Hoksbergen, chirurg</i>	
<i>MUMC</i>	<i>M. Christiaans, nefroloog</i>
	<i>G.W. Schurink, chirurg</i>
<i>Erasmus MC</i>	<i>J. van de Wetering, nefroloog</i>
	<i>D. Kimenai, chirurg</i>
<i>LUMC</i>	<i>P. Van der Boog, nefroloog</i>
	<i>V. Huurman, chirurg</i>
<i>Radboudumc</i>	<i>L. Hilbrands, nefroloog</i>
	<i>P. Poyck, chirurg</i>
<i>UMCG</i>	<i>J.S. Sanders, nefroloog</i>
<i>R. Pol, chirurg</i>	
<i>UMCU</i>	<i>A. van Zuilen, nefroloog</i>
	<i>R. Toorop, chirurg</i>
<i>Kindercentra</i>	<i>H. De Jong, kindernefroloog</i>
<i>Vertegenwoordiger NTV</i>	<i>M. Reinders, nefroloog</i>
<i>Vertegenwoordiger NTS</i>	<i>B. Haase-Kromwijk, directeur</i>
<i>Toehoorders</i>	
<i>HLA WN</i>	<i>B. Hepkema, immunoloog</i>
<i>WTCN</i>	<i>T. Wind, transplantatiecoördinator</i>
<i>Werkgroep coördinatoren</i>	<i>R. Dam, coördinator nierdonatie bij leven</i>
<i>nierdonatie bij leven</i>	
<i>Vertegenwoordiger</i>	<i>R. van den Dorpel, nefroloog</i>
<i>perifere nefrologen</i>	

Besproken onderwerpen en afspraken in 2020

Het LONT is in 2020 negentien keer bijeengekomen; waarvan één keer fysiek op 3 maart en achttien keer telefonisch. Tijdens de eerste COVID-19 golf in maart gebeurde dit tweewekelijks. Dit is afgebouwd naar maandelijks vanaf juli. Dit is een substantieel hogere frequentie dan in 2019, enerzijds vanwege de COVID-19 uitbraak en anderzijds omdat de conclusie is getrokken dat de samenwerking en de productiviteit werd verhoogd als gevolg van het vaker samenkomen. Het LONT heeft daarom besloten in het vervolg maandelijks samen te komen waarbij in crisistijd de frequentie kan worden opgehoogd.

Onderstaand volgt een opsomming van de belangrijkste thema's die in 2020 zijn besproken:

- Klinische zorg en wachtlijstmanagement
 - Een groot deel van de LONT overleggen in 2020 zijn georganiseerd in het kader van COVID-19 crisismanagement. Hiervan was vooral sprake in het voorjaar en rondom de tweede golf. Het LONT heeft meegewerkt aan het hoofdstuk voor nier (en pancreas) transplantaties in het pandemiedraaiboek. Er is een handleiding met adviezen aan de transplantatieprogramma's opgesteld om (ethisch) verantwoord en zo veilig mogelijk het levende donatie niertransplantatieprogramma te kunnen hervatten. Ook is binnen het LONT nagedacht over een vaccinatiestrategie voor niertransplantatie patiënten. Qua communicatie is er een Q&A opgesteld en zijn er webinars georganiseerd.
 - Er is een simulatie gedaan van het nieuwe allocatiesysteem van ET. In 2020 heeft het LONT overleg gehad met ET en daar is aangegeven dat het LONT geen vertrouwen meer te heeft in het allocatiesysteem voor nieren. In 2021 zal gekeken worden naar alternatieven.
 - Het LONT heeft een voorstel gedaan om de doorlooptijden van de centra beter te definiëren en te vergelijken met behulp van wachtlijstdefinities. Het doel is om tot een landelijke definitie voor een aantal coderingen te komen. Na een feedbackronde binnen de ETKAC zullen de nieuwe definities worden geïmplementeerd.
 - Het LONT heeft ingestemd met een nationaal visitatiesysteem voor niertransplantatiecentra. In 2020 is hier een werkgroep voor opgericht. 2021 zal in het teken van de implementatie staan.
 - Het LONT heeft kennisgenomen van de positieve resultaten van het Nierteam aan Huis (NTAH) Traject en is positief over de realisatie van NTAH in Nederland. Het LONT heeft het NTAH-protocol geaccepteerd en voorgesteld het eigenaarschap over NTAH op zich te nemen en daarbij het NTAH-protocol in beheer te nemen. Het LONT zal in samenwerking met Nefrovisie tot implementatie en borging binnen een kwaliteitssysteem komen. Verdere evolutie van het NTAH protocol zal volgens vigerende afspraken tussen LONT en NFN Richtlijnencommissie plaats hebben. In 2021 zal lokale implementatie binnen alle transplantatiecentra worden verkend.
 - Er is een add-on aanvraag ingediend bij Zorgverzekeraars Nederland om het gebruik van Imlifidase vergoed te krijgen in alle NL transplantatie centra voor hooggeïmmuniseerde volwassen niertransplantatie patiënten. Voor zorgvuldig gebruik van dit dure geneesmiddel is besproken om een 'Commissie Imlifidase' op te richten met uit elk centrum 1 nefroloog, en met 3 immunologen namens de HLA-WN.
- Commissies en werkgroepen
 - Per 2021 verandert de financiering van HLA laboratoria en machinepreservatie, er is geen aparte projectsubsidie van zorgverzekeraars meer. Gezien machinepreservatie voor nieren nu is geïmplementeerd, is het standaard zorg geworden. Vanaf 2021 wordt het grootste deel van de kosten van machinepreservatie daarom uit de beschikbaarheidsbijdrage betaald. De overige kosten worden betaald uit de transplantatie DBC.
 - De richtlijn 'nazorg nierdonoren' van de landelijke werkgroep nazorg nierdonoren is opgesteld en online beschikbaar.
 - De richtlijnenwerkgroep van het LONT heeft verder gewerkt aan de ontwikkeling van uniforme protocollen voor de niertransplantatiezorg in Nederland. De richtlijnenwerkgroep is in 2020 drie keer bijeengekomen. Eén keer fysiek in maart en twee keer telefonisch in september en in oktober. Tijdens deze overleggen werden 5 richtlijnen op kleine correcties na vastgesteld. De richtlijnen voor de screening van de ontvanger en voor antibody incompatibele transplantaties en rejectiebehandelingen zullen naar verwachting in de eerste helft van 2021 gepubliceerd worden.
 - Het Erasmus MC heeft in 2017 een allocatieprogramma ontwikkeld waarin alle alternatieven voor directe donatie, zoals cross-over, ABOi en HLAI, worden gecombineerd. Er is een pilot gedraaid met dit computerised integration of alternative transplantation program (CIAT). In 2019 is besloten dat dit programma landelijk wordt geïmplementeerd. Tijdens het overleg van de cross-over werkgroep in 2020 zijn de laatste beslissingen genomen voor het algoritme

dat zal worden ingebouwd. In 2021 wordt gestart met de bouw van de applicatie. Doel is om eind 2021 de applicatie te hebben ingebouwd.

- Registratie en kwaliteit
 - LONT, NTS en Nefrovisie hebben in 2019 wederom gewerkt aan een gezamenlijke jaarrapportage met de belangrijkste gegevens over nierfunctievervangende behandeling in Nederland. Dit jaar is er bijzondere aandacht voor COVID, PROMS en HLA-matching. Een groot deel van de data van 2020 komt online beschikbaar zodat de cijfers en tabellen in het veld kunnen worden gebruikt.
 - Het LONT oriënteert zich op het gebruik van PROMs met als doel meer inzicht te krijgen in het dagelijks functioneren en de kwaliteit van leven van patiënten. Ook kunnen PROMs worden ingezet om kwaliteit van zorg te meten en te bevorderen. Binnen de nierdialyse wordt al sinds 2016 gewerkt met PROMS. Binnen het LONT wordt nu gesproken over de meetinstrumenten. De bedoeling is dat iedereen hetzelfde meetinstrument kiest. Volgend jaar staat in het teken van implementatie.
- Onderzoek en onderwijs

In de COPE trial die is uitgevoerd door de projectgroep machinepreservatie is onderzocht wat het effect is van het toevoegen van zuurstof op de functie en graft survival van getransplanteerde nieren. Uit de resultaten is gebleken dat voor de nieren van DCD donoren ouder dan 50 het toevoegen van zuurstof met minder rejectie gepaard gaat. Vanaf 10 augustus 2020 wordt bij de machineperfusie van nieren van DCD donoren ouder dan 50 standaard zuurstof toegevoegd. De andere categorieën nieren krijgen dit nog niet omdat de rol van zuurstof suppletie in deze groepen nog niet is onderzocht. De wens ligt er vanuit het LONT om in 2021 ook voor de andere categorieën donoren een trial te starten.

JAARVERSLAG LORUT 2020

Doel

Het Landelijk Overleg Uitname Teams (LORUT) richt zich op inhoudelijke vraagstukken ten aanzien van orgaanuitname bij postmortale donoren. De vergadering komt tenminste twee keer per jaar fysiek samen en indien gewenst vaker (al dan niet telefonisch).

Leden

Ieder zelfstandig uitnameteam (ZUT) wordt vertegenwoordigd door de supervisor van de uitnamechirurgen of diens aangewezen plaatsvervanger. 3 anesthesiologen en 3 TC's nemen deel aan het LORUT als toehoorder; uit iedere ZUT-regio 1. De thoraxchirurgen en intensivisten worden landelijk vertegenwoordigd. Eurotransplant neemt deel aan de vergadering als toehoorder, alsook een vertegenwoordiger namens de NTS. De secretaris wordt geleverd door de NTS.

In 2020 zag de samenstelling van het LORUT er als volgt uit:

<i>Voorzitter</i>	<i>W.N. Nijboer, chirurg LUMC</i>
<i>Secretaris</i>	<i>K.M. de Vries (vanaf november M.E. Martens), NTS</i>
<i>Uitnameteam MUMC</i>	<i>M. van der Poll, chirurg-intensivist</i>
<i>Uitnameteam ErasmusMC</i>	<i>J. de Jonge, chirurg</i>
<i>Uitnameteam LUMC</i>	<i>W.N. Nijboer, chirurg</i>
<i>Uitnameteam UMC St. Radboud</i>	<i>M. van der Jagt, chirurg</i>
<i>Uitnameteam UMCG</i>	<i>R.A. Pol, chirurg</i>
<i>Thoraxchirurgen</i>	<i>M.E. Erasmus, vertegenwoordiger LOTTO</i>
	<i>N.P. van der Kaaij, vertegenwoordiger LOTTO en supervisor RTL-en</i>
<i>Intensivisten</i>	<i>J.P.C. Sonneveld, intensivist-anesthesioloog Isala Kliniek</i>
<i>Toehoorder namens Eurotransplant</i>	<i>S. Vogelaar, hoofd medische zaken</i>
<i>Toehoorder namens TC's</i>	<i>J.A.M. Hagenaar (west NL)</i>
	<i>W. Hordijk (oost NL)</i>
	<i>M. Danhof (noord NL)</i>
<i>Toehoorder namens NTS</i>	<i>B. Schaefer, manager Beleid- en Orgaancentrum</i>

Besproken onderwerpen en afspraken in 2020

Onderstaande opsomming geeft een overzicht van de belangrijkste onderwerpen die zijn besproken. 2020 heeft vooral in het teken van de COVID-19 pandemie gestaan. Zodoende lijkt de variatie in onderwerpen beperkter dan in de voorgaande jaren.

COVID-19

Tijdens de eerste COVID-19 golf is er een 'mini-LORUT' opgericht om met een klein team intensief en flexibel te kunnen overleggen via telefoon/MS-Teams. Hieraan namen deel: de voorzitter, de supervisoren van de uitnameteams, de voorzitter van de supervisoren van de ODC-ers en de secretaris van het LORUT. Daarin werd niet alleen informatie uitgewisseld, maar werd ook beleid gemaakt met als doel alle uitnameteams zo lang mogelijk inzetbaar te kunnen houden voor postmortale uitnameprocedures en een veilige werkomgeving te creëren voor alle ZUT-medewerkers. Zo is de LORUT Richtlijn Uitname tijdens SARS- CoV-2 opgesteld en nog enkele malen aangepast op basis van voortschrijdend inzicht. Tijdens de zomer is het COVID beleid van het LORUT geëvalueerd, zowel op basis van de geregistreerde cijfers als door middel van een enquête onder ODC's. De resultaten waren dermate positief dat het beleid nadien niet is bijgesteld. Alleen de aanvullende CT Thorax bij een ambivalente testuitslag -die was ingesteld tijdens de eerste COVID-19 golf-, is later weer uit de procedure gehaald. Niet alleen waren de testen inmiddels sneller en betrouwbaarder, maar ook bleek dat de CT Thorax niet genoeg extra informatie opleverde.

Wetenschappelijke studies

Ook in 2020 is er aandacht geweest voor wetenschappelijke studies. De volgende studies zijn aan bod gekomen tijdens de vergaderingen:

- Analyse van het effect van euthanaticum op levertransplantatie-uitkomst (ErasmusMC: Polak)
- OTOP studie (UMCG: Berends): Meten van de temperatuur van de nieren op verschillende momenten tijdens de uitname-operatie en kijken of er een verband is tussen de temperatuur van de nieren op verschillende momenten rondom de uitname en de wijze waarop de nier functioneert na transplantatie.
- Studie uitname kwaliteit (LUMC: Lam): waarin gekeken wordt naar het verband tussen uitnameduuren de uitnameschade om hierop de beslissing te kunnen baseren om wel/niet te transplanteren.

Landelijk Overleg Transplantatie Thoracale Organen (LOTTO)

Leden:

Voorzitter	R. Hoek, longarts
Secretaris:	E. Deckers / A. Hemke/ M. Martens (NTS)
UMCG	M.E. Erasmus, thoraxchirurg W. vd Bij/E. Verschuuren, longarts K. Damman, cardioloog
UMCU	N.P. van der Kaaij, thoraxchirurg N. de Jonge, cardioloog H.D. Luijk & D. van Kessel, longarts
Erasmus MC	J.A. Bekkers, thoraxchirurg R. Hoek, longarts K. Caliskan / O. ManintVeld, cardioloog

Het LOTTO heeft in 2020 drie keer een reguliere vergadering gehad (een fysieke bijeenkomst in januari en online vergaderingen in mei en november). Daarnaast is er in de periode van 18 maart t/m september zeer frequent vergaderd door het mini LOTTO (telefonisch dan wel via teams) in het kader van de Coronacrisis.

Algemeen

ADR

Naar aanleiding van een presentatie over de ADR scenario's in januari is gesproken over de op dat moment al beperkte OK en IC capaciteit. Mocht de ADR resulteren in meer donoren dan is een geleidelijke groei wel mogelijk. Monitoring is van belang om evt. acties tijdig in te zetten; de verantwoordelijkheid voor voldoende capaciteit ligt volgens het LOTTO bij de Raden van Bestuur van de UMC's.

COVID-19

Vanaf maart heeft COVID-19 extra aandacht gehad van het LOTTO. De situatie in de UMC's werd steeds met elkaar doorgenomen (bezetting IC, aantal COVID patiënten op de afdeling, patiënten post-transplantatie met COVID en beloop en behandeling daarvan) en er was bereidheid om zo nodig patiënten van elkaar over te nemen als de situatie in één van de ziekenhuizen te sterk zou verslechteren. Verder zijn de COVID-richtlijnen voor donatie en transplantatie besproken binnen/met het LOTTO en heeft het LOTTO bijgedragen aan de informatievoorziening via de NTS website en bij de beantwoording van persvragen. Om patiënten niet onnodig naar het ziekenhuis te laten komen is al snel met ET afgesproken om de LAS-scores automatisch te updaten. Het LOTTO heeft ook duidelijk een stempel gedrukt op de maatregel om CT-scans uit te voeren bij donoren (alleen als daar een aanleiding toe bestaat), heeft samen met de andere Orgaanadviescommissies aandacht gevraagd bij de RvB van de UMC's voor IC-capaciteit voor transplantatie tijdens de Coronacrisis en heeft gezorgd voor ontheffing van de quarantaineplicht voor transplantatieteams die organen ophalen in het buitenland. Verder heeft het LOTTO bijgedragen aan het pandemiedraaiboek, welke bij de tweede Corona-golf in werking is getreden.

Uitnametijden DPA

Er is een lijst met uniforme definities van uitname tijdstippen besproken, welke het LOTTO graag zou laten registreren in DPA; dit verzoek is doorgestuurd naar de DPA-beheerder van de NTS.

Afhandelen hart/long aanbod

Er is in het LOTTO gesproken over de gewijzigde organisatie van donatie. De functienaam van Transplantatiecoördinator wordt gewijzigd in Orgaandonatiecoördinator en daarnaast komt er in de MOD ziekenhuizen een nieuwe functie TC ter ondersteuning van de artsen in de transplantatiecentra bij orgaanaanbod. Het LOTTO denkt mee over de invulling van deze nieuwe TC functie.

CTscan bij donorscreening

Er is in januari gesproken over het standaard uitvoeren van een CT scan bij donatie. Het LOTTO is geen voorstander van het uitvoeren van standaard CT scans bij een donor vanwege het risico op niet-relevante afwijkingen op de CT die kunnen leiden tot hoger afwijzingspercentages van donorlongen. Mocht er een CT scan gemaakt zijn, dan is het LOTTO van mening dat deze wel beschikbaar moet zijn. Voor de harten is een CT scan gewenst als er geen CAG is gedaan. Overzicht afgewezen harten en longen in NL getransplanteerd in het buitenland

In 2020 is het format voor het overzicht van de in NL afgewezen harten en longen in overleg met het LOTTO ontwikkeld en dit jaaroverzicht zal elk jaar bij de voorjaarsvergadering van het LOTTO behandeld worden.

Formalisatie zelfregulatie exceptionele vluchten

In LOTTO is besproken dat door acceptatie van organen buiten ET soms hogere kosten gemaakt worden als gevolg van dure vluchten. Hierdoor is het vervoersbudget niet altijd toereikend. VWS heeft daarom verzocht een cyclus van evaluatie en analyse in te richten; eens per jaar zal dit bij het LOTTO geagendeerd worden. In de vergadering van november is dit voor 2020 uitgevoerd (i.v.m. COVID-19 slechts 1 exceptionele vlucht en dus ook geen budget overstijging).

Verstrekken informatie over redenen eerdere afwijzingen van orgaan bij orgaanaanbod

Het LOTTO heeft aangegeven dat de artsen die een orgaanaanbod krijgen zelf moeten kunnen bepalen of zij een onbevooroordeelde afweging willen maken of geïnformeerd willen worden over de eerdere afwijzingen door collegae. Dit heeft geresulteerd in een afspraak met ET dat deze informatie in het vervolg verstrekt mag worden als een arts hierom zelf verzoekt.

Inzien beeldmateriaal bij orgaanaanbod

Het LOTTO heeft het belang van het doorsturen van beeldmateriaal benadrukt in haar vergadering. Dit wordt door de NTS opgepakt als apart project. Het LOTTO heeft verzocht (ook) te zoeken naar een snelle oplossing voor de korte termijn.

ICT plannen NTS

In een aparte LOTTO vergadering zijn de voorgenomen nieuwbouw DPA en de ICT meerjarenplanning besproken. Een vertegenwoordiger vanuit elk centrum zal de wensen t.a.v. de DPA nieuwbouw vanuit het LOTTO doorgeven aan de projectleider.

Longen

Invloed LAS op wachtlijst en overleving

Van Kessel heeft onderzoek uitgevoerd in samenwerking met de andere centra naar gevolgen LAS in Nederland; daaruit is o.a. gebleken dat na invoering van de LAS de kans op transplantatie voor patiënten met pulmonaire fibrose is toegenomen.

Longdonatie in combinatie met NRP abdominaal

In 2020 zijn voor het eerst NRP procedures in combinatie met longdonatie uitgevoerd. Naar aanleiding van enkele problemen heeft dit een tijd stilgelegen; met aanpassing van het NRP protocol is het LOTTO wel bereid dit weer te hervatten. Dit wordt overlegd met de projectleiders van NRP.

Loslaten maximale leeftijdsgrens longdonatie

In het LOTTO is afgesproken de maximale leeftijdsgrens van 75 los te laten; bij donoren boven de 75 dient wel vooroverleg met de centra plaats te vinden.

Harten

Hartaudits

De hartaudits zijn in 2020 niet uitgevoerd vanwege de Corona-crisis; afgesproken is deze in 2021 wel uit te voeren, bij voorkeur fysiek maar anders digitaal.

DCD harten

In 2020 is subsidie toegekend. Er is een stuurgroep gecreëerd waarin de 3 centra, de NTS en de projectleider vertegenwoordigd zijn. Door COVID-19 heeft het trainingsprogramma vertraging opgelopen; deze staat nu

gepland voor januari in Nederland. De UMC's zijn al wel gestart met informed consent van bestaande patiënten en bij intake nieuwe patiënten wordt dit direct meegenomen.

Hart-lever transplantatie

Het UMCG zou willen starten met het screenen van patiënten voor hart-lever transplantatie. Hoewel het LOTTO hier geen bezwaar tegen heeft is aangegeven dat wel moet worden gelet op gevolgen voor de hartwachtlijst en dat de criteria geïnformeerd moeten worden.

Mutaties

De termijn van dr. K. Caliskan is afgelopen. Dr. O.C. Man in 't Veld, cardioloog Erasmus MC, is toegetreden als nieuw lid van het LOTTO.

De termijn van dr. W. Van der Bij was ook afgelopen. Dr. E.A.M. Verschuuren, longarts UMG, is daarom ook als nieuw lid toegetreden.

Voor wat betreft EThAC-hart heeft het LOTTO heeft ingestemd met dr. M.E. Erasmus als nieuwe vertegenwoordiger van het harttransplantatie programma in Nederland.

Landelijke Overleg Levertransplantatie (LOL)

Leden:

Voorzitter	A.P. van den Berg, hepatoloog
Secretaris:	M.B.A. Heemskerk (NTS)
UMCG	R.J. Porte, chirurg
	R. Scheenstra, kinderhepatoloog
LUMC	J. Dubbeld, chirurg
	B. van Hoek, hepatoloog
Erasmus MC	W. Polak, chirurg
	C.M. den Hoed, hepatoloog
	H. Metselaar, hepatoloog

Het LOL is in 2020 drie keer bijeengewees voor een reguliere vergadering. Wegens de COVID19-crisis waren alle bijeenkomsten videoconferenties en is besloten vaker een kleinere vergadering te houden. Daarnaast heeft het LOL tijdens de eerste COVID19-golf elke week telefonisch vergaderd en tijdens de tweede golf 1 keer extra vergaderd via videoconference.

Algemeen

Er heeft een wisseling van secretaris plaatsgevonden.

De nieuwe ICT plannen van NTS m.b.t. het donordossier en DPA zijn besproken en het LOL heeft haar wensen geuit. Het LOL is betrokken bij de bouw van het DPA.

De verdere ontwikkeling kwaliteitsrapportage voor het LOL heeft vertraging opgelopen wegens de coronacrisis en zal in 2021 verder worden vormgegeven.

De NTV-NTS voorzittersvergadering heeft het databeheerdocument van de NTS goedgekeurd. Het LOL besluit: de data-aanvragen bij de NTS m.b.t. levertransplantatie worden gestuurd naar twee leden (leverarts en chirurg) van elk centrum.

Donatie

De gang van zaken rondom de organisatie van donatie en de Orgaan Donatie Coördinator (ODC) en transplantatie coördinator (TC) nieuwe stijl is wederom uitgebreid besproken. Het LOL heeft haar zorgen geuit over de ondersteuning van de transplantatiekant, maar wacht het nieuwe voorstel van de supervisors aan VWS/NFU af.

De implementatie van de ADR wetgeving is besproken.

Het LOL heeft zijn zorgen geuit over het hoge aandeel van niet geëffectueerde DCD donaties van circa 35%. Met name ook in relatie tot end of life care. Het item 'end of life care in relatie tot DCD-donoren die niet binnen twee uur overlijden' heeft nu al de aandacht van de commissie Donatie van het NVIC. Het LOL gaat in 2021 via de NTS met een afvaardiging van het NVIC om tafel of hun zorgen te uiten en te zoeken naar oplossingen.

Protocollen

Het LOL en het ELIAC zijn akkoord gegaan met het CRLM-protocol. Er is een artikel geplaatst in het Nederlands Tijdschrift voor Oncologie om dit protocol aan te kondigen en het is in diverse meetings besproken. Patiënten

getransplanteerd vanwege CRLM komen in aanmerking voor een NSE met 28 MELD punten. Zij kunnen in aanmerking komen voor een HU status bij acuut transplantaatfalen.

Frederik Hoogwater en Joris Erdmann hebben de resultaten van de studies naar OLT bij hilar cholangiocarcinoom (hCCA) laten zien. Het LOL heeft besloten om eerst de aanvullende data van R'dam en Leiden af te wachten, en dan uit te breiden met een controlegroep van een vergelijkbaar aantal patiënten uit een centrum dat het Mayo protocol met neo-adjuvante radiochemotherapie volgt. Dan publiceren en parallel daaraan werken aan een landelijke werkgroep, behandelplan en database. Het LOL besluit wel dat CCA-patiënt met PSC binnen het CCA-protocol zullen gaan vallen. Consensus is in deze dan een stuk eenvoudiger.

Er is onder leiding van Minneke Coenraad is hard gewerkt aan het protocol voor transplantatie bij patiënten met HCC; een protocol vanuit het DHCG en het LOL. De verschillende documenten vanuit de multidisciplinaire HCC werkgroep zijn samengevoegd en besproken, en het commentaar wordt verwerkt. Er zijn echter nog een aantal zaken die verdere discussie in de werkgroep vergen. Het plan is om die discussie in januari 2021 te laten plaatsvinden. Daarna zal een laatste versie gemaakt worden.

Het protocol indicatie en selectie van leverwachtlijstpatiënten wordt elke 5 jaar herzien. Het LUMC team zal nu de update van het protocol verzorgen. Dit zal waarschijnlijk medio 2021 worden afgerond.

Het West Nijl virus is kort besproken in relatie tot levertransplantatie. Besmetting van de patiënt met dit virus is een contra-indicatie voor levertransplantatie: eerst behandelen. Besmetting van de donor is geen contra-indicatie voor transplantatie, maar wordt afgewogen t.o.v. de noodzaak van transplanteren en mogelijke behandeling van het West Nijl visus. Potentiele donoren testen is wenselijk. Levende donoren testen is wenselijk om ziekte te voorkomen.

Allocatie en logistiek

De NSE procedure is met ET besproken. De meeste aanvragen worden snel afgehandeld, maar extra aandacht is gevraagd om een NSE aanvraag binnen 7 dagen te beoordelen. Met betrekking tot de NSE status reconfirmatie-regel besluit het LOL besluit tot het automatisch verlengen van de NSE status. De centra zijn zelf verantwoordelijk om een NSE status in te trekken indien die niet meer nodig is. Met betrekking tot het stemmen over het al dan niet toekennen van een NSE status kiest het LOL voor het huidige consensus model. Alle drie de centra dienen akkoord te zijn met een NSE aanvraag. Indien één centrum niet akkoord gaat en het aanvragend centrum toch een NSE status wenst, dan kan dit in het eerstvolgende LOL worden besproken.

De Logistiek omtrent beoordeling levertransplantatie voor CCA is besproken: hoe precies en aan wie de centra het materiaal aanleveren wordt nog verder uitgewerkt.

Machine perfusie

Het LUMC is gestart met de machine van Organox. De eerste transplantatie van een lever met de Organox is met 13 uur warme perfusie op de machine is goed verlopen.

Huurman (LUMC) en de Jonge (Erasmus MC) trekken het NRP protocol, dat redelijk loopt en een fors aantal extra levers genereerd voor transplantaties. Het aantal voor NRP aangeboden levers per 23 november 2020 bedraagt 37, waarvan 1 gestaakt voor switch off. In 24 gevallen is NRP gestart, waarvan 14 levers uiteindelijk zijn getransplanteerd. De reden van geen transplantatie was meestal niet succesvolle perfusie. De meeste levers hadden een goede post operatieve functie (1 met galwegproblemen) en de 6 maanden overleving is 100%. Van de 14 levers zijn er 13 in R'dam getransplanteerd en 1 in Leiden vanwege de relatief kleine wachtlijst in Leiden voor een lever uit dit programma.

In het UMCG loopt de DHOPE Pro2 trial waarin wordt gekeken naar het gebruik van DHOPE om transplantaties te kunnen uitstellen tot de volgende ochtend en zo nachtelijk opereren te vermijden. Verder worden de resultaten van de twee eerdere trials DHOPE en HOPE verwacht. De publicaties zijn nog onder review.

Voorlopig resultaat: DHOPE lijkt forse reductie van galwegschade te geven. Op dit moment gaan alle DCD levers 2 uur op DHOPE als ze niet in een studie passen.

Corona-crisis

Het LOL heeft tijdens de eerste Corona-golf regelmatig overlegd om levertransplantatie- en wachtlijstbeleid te formuleren en om nieuws vanuit de verschillende centra uit te wisselen. De levertransplantatieprogramma's zijn tijdens zowel de eerste als tweede golf niet gesloten geweest. Wel is er tijdens de eerste golf minder getransplanteerd wegens gebrek aan donoren. Tijdens de tweede golf bleef het aantal transplantaties op peil. Naast orgaanaanbod was de IC capaciteit voor patiënten na transplantatie de grootste zorg; tijdens de tweede golf is snel opgelost in de verschillende centra bedongen dat OLT's hoge prioriteit hebben bij het beschikbaar krijgen van een IC bed.

Het LOL heeft corona-beleid geformuleerd. Dit is opgenomen in het Pandemiedraaiboek van de NTV en NTS. In het kort:

- Levertransplantatieprogramma's gaan in principe door en een leveraanbod van een neus-keel swab PCR- negatieve donor (negatieve CT- Thorax niet nodig) wordt geaccepteerd. Elk centrum (UMCG en Erasmus MC) maakt voor levende donor levertransplantatie zijn eigen afweging op het moment dat er een geschikte donor en behandelmogelijkheid is.
- Elke ontvanger wordt getest. Is de testuitslag voor de ontvanger niet bekend op moment van voorbereiding transplantatie, dan weegt de arts het risico van transplanteren zonder uitslag tegen het risico van niet transplanteren. De MELD-score van wachtlijstpatiënten wordt automatisch verlengd, deze afspraak wordt gecoördineerd door Eurotransplant.
- Tijdens de eerste golf zijn wachtlijstpatiënten die konden wachten tijdelijk op een niet transplantabele (NT) urgentie gezet wegens significante afname van het orgaanaanbod. Dit zowel vanuit oogpunt van wachtlijstmanagement als voor eenduidige communicatie naar de patiënt. Tijdens de tweede golf was dit niet nodig. Wel had dit beleid een onbedoeld bijeffect. Voor bepaalde SE aanvragen is er een voorwaarde dat patiënten een bepaalde tijd op een transplantabele urgentie hebben gestaan. Door patiënten tijdelijk op NT te zetten wordt deze periode doorbroken. Besloten is dat dit niet mag leiden tot het afwijzen van de SE status. Dit is met ET besproken.
- Aan het einde van het Jaar is het vaccinatie beleid besproken. Dit is nog niet afgerond aangezien nog niet alle informatie over de vaccins en het landelijk vaccinatiebeleid bekend is.

Werkgroep Transplantatie Coördinatoren Nederland (WTCN)

Visie

Visie WTCN:

De Werkgroep Transplantatiecoördinatoren Nederland verenigt de transplantatiecoördinatoren, die postmortale orgaandonatie, orgaanaanbod en weefseldonatie bij volwassenen en kinderen als specialisme hebben, om te komen tot een verdere professionalisering van de transplantatiecoördinatoren en het verbeteren van de kwaliteit en continuïteit van de geboden zorg.

Doel WTCN:

De Werkgroep Transplantatiecoördinatoren Nederland is een organisatie voor en door transplantatiecoördinatoren, stevig verankerd en laagdrempelig benaderbaar voor de stakeholders binnen het donatie- en transplantatieveld. De organisatie speelt een rol in het uniformeren en verbeteren van de zorg volgens de laatste inzichten en het opleiden en up-to-date houden van de expertise van de transplantatiecoördinatoren.

Bestuur huidig

Voorzitter: Anne Breek (UMCG)

Secretaris: Esther van Koningsveld (UMCU)

Penningmeester: Janneke Vervelde (LUMC)

Besproken onderwerpen en afspraken in 2020

In 2020 is het bestuur gecomplementeerd met de komst van Esther van Koningsveld, daarnaast is Janneke Vervelde teruggetreden als voorzitter en heeft Anne Breek deze functie overgenomen.

Dit jaar heeft voor het bestuur in het teken gestaan van het verder professionaliseren en optimaliseren van de WTCN. Dit hebben we bereikt door:

- Het digitaliseren van overleggen via Teams. Na de uitbraak van de Corona pandemie, waren ook de ODC's genooddaakt om over te stappen op digitale overleggen en scholingsactiviteiten. De ICT werkgroep heeft de ODC's hierin ondersteund.
- Kwartaaloverleg met de sectievoorzitters, om inspraak en kennisuitwisseling te bevorderen tussen de secties en het bestuur.
- Het aannemen van een set met spelregels omtrent toetreding tot werkgroepen, orgaangroepen en bijwonen van symposia. Dit om continuïteit te borgen en informatievoorziening van en naar de ODC te stroomlijnen.
- Een bestuurslid is betrokken geweest bij de selectie van de nieuwe donatiemanager, Arjan Kouwen die in oktober is aangesteld. De ODC's hebben inmiddels met hem kennis gemaakt.
- In overleg met de regionaal teamleiders en de NTS heeft het bestuur de wens uitgesproken om een kwaliteitscontrole systeem te ontwikkelen voor het ODC handboek en bijbehorende formulieren. We hopen in 2021 hier verder over in gesprek te gaan.
- Het stimuleren van frequentere overleg momenten voor de secties om projecten snel op te pakken en ook voortgang te rapporteren aan elkaar.
- Scholingsactiviteiten in de vorm van casuïstiekbespreking worden maandelijks aangeboden met de mogelijkheid van scholing op afstand.

De jaarlijkse algemene ledenvergadering van 2020 stond in het tekenen van visie, missie en strategie vorming. Concrete besprekpunten waren: consequentie WTCN naam vanuit de nieuwe functienaam (ODC); introductie en uitleg Teams; spelregels omtrent orgaangroepen, werkgroep toetreding en symposia en ook de uitgave van ons intern communicatie medium de TC connect. Verder is er gestemd over het opheffen van de sectie Onderzoek en Innovatie. Per 1 oktober 2020 is deze sectie opgeheven.

Sinds juni 2020 is onze functienaam gewijzigd in orgaandonatiecoördinator (ODC), de WTCN ondersteunt deze beslissing van de NFU in samenspraak met de NTS. Naar aanleiding van deze wijziging hebben we een stemming gehouden over de wijziging van de naam van de werkgroep. De leden hebben gekozen voor de Werkgroep ODC-NL. In overleg met de donatiemanager en de NTS wordt deze naam in 2021 officieel geïntroduceerd en uitgerold.

De WTCN was vertegenwoordigd in de VWS werkgroep “Kwaliteitsstandaard donatie” in het kader van de nieuwe donorwet en de motie Nooren. Verder heeft het bestuur WTCN gesprekken gevoerd met diverse partijen die betrokken zijn bij de nieuwe ‘Organisatie van Donatie’ met als focus de inzet en invulling van de orgaandonatiecoördinator (ODC), te weten: VWS, NFU, NTS. Deze gesprekken waren constructief en de inhoud is gedeeld met de leden. Er zullen in 2021 pilots worden gestart waarbij vooral de ODC mogelijk eerder ingezet zal worden in het donatieproces voor een betere afstemming in het donatiegesprek. De NTS is project-leider van deze pilots, het WTCN bestuur heeft aangedrongen op vroegtijdige input en inspraak van de ODC's.

De secties zijn afzonderlijk van elkaar verschillende keren bij elkaar gekomen. Onderstaand volgt een opsomming van de belangrijkste thema's die in 2020 behandeld zijn per sectie:

- *Sectie Donatieproces* heeft als doelstelling het uniformeren en actualiseren van de werkprocessen binnen het gehele donatieproces vanaf donorherkenning tot transplantatie. Dit geldt ten aanzien van werkwijze, werkdocumenten, protocollen, richtlijnen en formulieren.

Het afgelopen jaar is de sectie drie maal bijeengekomen voor overleg. Het initiatief om een stilte moment te introduceren voorafgaand aan de donoroperatie werd door veel ODC's en andere ZUT betrokkenen niet als wenselijk ervaren. Het ontbrak ook aan wetenschappelijk bewijs voor best practice. De ODE evaluaties zijn voltooid, deze zullen in 2021, in samenspraak met de NTS, worden geëvalueerd en gebundeld om een bijdrage te leveren aan een volgende versie van de ODE richtlijn. Het handboek is gereviseerd, waarbij er ook een hoofdstuk is toegevoegd over het gebruik van nierpompen. Zowel het handboek, werkdocumenten en formulieren zijn onderhevig aan continue wijzigingen, zowel vanuit de wetenschap en innovatie als vanuit beleidsaanpassingen. De sectie heeft een actieve rol om hier ook weer het aankomend jaar aan bij te dragen.

- *Sectie Profilering en netwerk* heeft als doelstelling profilering van de functie van transplantatiecoördinatoren en onderhouden en verbeteren van de relatie met de stakeholders.

De sectie brengt maandelijks een korte nieuwsbrief uit, de TC connect, ook wordt er twee keer in het jaar een uitgebreide versie verstuurd. De TC connect bevat informatie voor en door ODC's, over

voortgang projecten en nieuwe ontwikkelingen. De TC connect dient niet alleen als interne communicatie, maar wordt ook gedeeld met de NTS en de donatiemanager. De sectie heeft ook dit jaar een interessant bijdrage geleverd aan het BOOT congres. Er zijn drie casussen besproken tijdens een parallelsessie die druk werd bezocht. Voorafgaand aan het BOOT heeft het jaarlijks nefrologenoverleg plaats gevonden, ook dit werd georganiseerd en voorbereid door de sectie. Tijdens de ALV is er een set aan spelregels aangenomen waar de sectie een groot rol in speelt. Daaruit is ook voortgevloeid dat de sectie leden plaats zullen nemen in de verschillende orgaangroepen. Tot slot heeft de sectie een start gemaakt om de scholing binnen de regio's in kaart te brengen, om in de toekomst te borgen dat we hetzelfde verhaal vertellen.

- De *sectie Kwaliteitsbevordering* heeft als doelstelling de deskundigheid van de transplantatiecoördinatoren te bevorderen, die donatieprocedures begeleiden tijdens de verschillende fasen van het donatieproces. Daarnaast is deze sectie verantwoordelijk voor het ontwikkelen en onderhouden van een uniform inwerksysteem voor startende transplantatiecoördinatoren.

De sectie had dit jaar vier onderwijsdagen ingepland. Echter i.v.m. Covid-19 zijn in het eerste half jaar van 2020 twee scholingsdagen geannuleerd. In het najaar zijn er twee onderwijsdagen gerealiseerd. De invulling van de scholingsdagen was vooral gericht op intervisie. In 2021 willen we intervisie geborgd hebben in het scholingsprogramma van de ODC. Daarnaast is het inwerkplan voor nieuwe orgaandonatiecoördinatoren herzien. In samenwerking met de NTS is de basistraining DC/ TC geëvalueerd. N.a.v. deze evaluatie zijn er in het najaar een tweetal opdrachten naar voren gekomen waar men in 2021 vervolg aan gaat geven. Er zijn nog geen verdere stappen gezet tot het invoeren van een kwaliteitsregister, leerportaal en accreditatiesysteem voor de orgaandonatiecoördinatoren. Deze projecten lopen in samenwerking met de NTS. De sectienaam is per januari 2020 veranderd in '*Kwaliteitsbevordering*'. De sectie onderzoek en innovatie is onderdeel geworden van de sectie kwaliteitsbevordering. Hiermee is de Journal Club en de toevoeging van een wetenschappelijk artikel aan de TC connect geborgd